

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobcu **S.** proti žalovanému **K. o určenie pravosti pohľadávky**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 52 Cbi/28/2006-Pú-54 zo dňa 15. mája 2007, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému na účet právneho zástupcu trovy konania vo výške 22 334,-- Sk.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 940 281,-- Sk, prihlásená do vyrovnacieho konania, vedeného pod č. 28 V 3/2005 proti dlžníkovi K., je zistená a opodstatnená.

V odôvodnení uviedol, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 28/V 3/2005 povolil vyrovnanie dlžníka K. a do funkcie vyrovnacieho správcu ustanovil JUDr. D.

Z obsahu prihlášky súd zistil, že žalobca si prihlásil pohľadávku vo výške 4 492 513,06 Sk s tým, že sumu 3 723 917,06 Sk si prihlásil s právom na oddelené uspokojenie a pohľadávku vo výške 768 596,-- Sk ako ostatnú pohľadávku. Žalovaný poprel pohľadávku žalobcu vo výške 940 281,-- Sk, žalobca bol poučený, aby v lehote jedného mesiaca podal žalobu.

Súd prvého stupňa ďalej poukázal na ustanovenia § 95 ods. 1, ods. 3 a 7 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov. Konštatuje, že v § 95 je definovaná daňová pohľadávka a stanovené oprávnenie správcu dane na jej uplatňovanie v konkurznom konaní a vo vyrovnacom konaní. Ide o nezaplatenú sumu priznanej alebo vyrubenej dane, vrátane daňovej pohľadávky, ktorú daňový subjekt nepriznal, alebo správca dane nevyrubil. Daňovou pohľadávkou sú aj sankcie, ale len vtedy, ak mohli byť správcom dane vyrubené do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia vyrovnania. Zákon takto definované pohľadávky ďalej člení z hľadiska času ich vzniku na daňové pohľadávky, vzniknuté pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnania a na daňové pohľadávky, vzniknuté po vyhlásení konkurzu alebo po povolení vyrovnania. Zákon uvádza, že daňové pohľadávky, vzniknuté pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnania, je správca dane oprávnený v konkurznom alebo vyrovnacom konaní uplatniť, aj keď neboli správcom dane vyrubené (t.j. bez vydania platobného výmeru alebo dodatočného platobného výmeru) rovnako správca dane uplatní v týchto konaniach aj daňové pohľadávky, ktoré vzniknú na základe daňovej kontroly. Pre spôsob a lehotu prihlasovania daňových pohľadávok platia ustanovenia § 20, § 31 a § 56 zákona o konkurze a vyrovnaní, ktoré upravujú prihlášky pohľadávok.

Z uvedených ustanovení zákona, ako aj jeho výkladu, mal súd za preukázané, že žalobca si oprávnene prihlásil do vyrovnacieho konania pohľadávku aj vo výške, ktorá mu bola dlžníkom popretá a ktorej oprávnenosť žiadal určiť predmetnou žalobou. Ako žalobca uviedol, v tomto prípade nedošlo k vyrubeniu predmetných sankcií v zmysle § 95 ods. 1 zákona, keďže pri sankciách povinnosť tieto vyrubovať nie je daná, správca dane ich ani nevyrubil a žalobcu sa netýka ustanovenie § 95 ods. 3 písm. b/ zákona o správnych poplatkoch, na ktoré upozorňoval žalovaný.

Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie.

Uviedol, že z celkovej výšky sankcií 940 281,-- Sk, ktoré sa týkajú 82 samostatných sankcií, je 46 vypočítaných sankcií vo výške 488 010,-- Sk v rozpore so zákonom. Tento rozpor vyplýva z nesprávnej aplikácie právnych predpisov. O povolení vyrovnania bolo rozhodnuté právoplatne dňa 14. decembra 2005 a výpočet sankcií v týchto prípadoch bol fiktívne vyrubený ku dňu 14. decembra 2005, teda ku dňu, kedy bolo vyhlásené vyrovnanie. Nesprávnosť takéhoto postupu vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní. Ďalej žalovaný poukazuje na nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 35b ods. 2 veta druhá zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Došlo tiež k nesprávnemu právnomu posúdeniu ustanovenia § 53 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní v spojení s § 95a ods. 3 veta tretia a s ustanovením § 35b ods. 2 veta druhá zákona o správe daní a poplatkov.

Súd prvého stupňa tiež nesprávne interpretoval ustanovenie § 95 ods. 1, ods. 3, písm. b/, ods. 7 zákona o správe daní a poplatkov. Pokiaľ ide o aplikáciu § 95 ods. 3 zákona o správe daní a poplatkov, tak pre účely vyrovnacieho konania sa za daňové pohľadávky vzniknuté pred povolením vyrovnania považujú pri daniach daňové pohľadávky, pri ktorých daňová povinnosť podľa osobitných predpisov vznikla pred povolením vyrovnania, vrátane dane za zdaňovacie obdobie skončené dňom, ktorý predchádza dňu povolenia vyrovnania a pri sankciách daňové pohľadávky, ktoré správca dane podľa osobitných predpisov vyrubil do povolenia vyrovnania. Táto aplikácia zákona sa vzťahuje aj na ostatné prípady z celkového počtu 82 prípadov sankcií. Ďalej sa zaoberá výkladom ustanovení § 95 ods. 3 písm. a/ a § 95 ods. 7 zákona o správe daní a poplatkov.

Napadnuté rozhodnutie navrhuje zmeniť tak, že návrh sa zamieta.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. zistil, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. decembra 2005 č. k. 28V/3/2005-176 bolo rozhodnuté o povolení vyrovnania dlžníka K.

Žalobca si prihlásil do vyrovnacieho konania svoju pohľadávku vo výške 4 492 513,06 Sk. Žalovaný poprel časť prihlásenej pohľadávky vo výške 940 281,-- Sk, popretú

pohľadávku si v dôsledku toho veriteľ uplatnil v zmysle § 59 ods. 4 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov na súde.

Žalobcom prihlásená pohľadávka predstavuje sankcie za nesplnenie daňových povinností. Podľa § 95 ods. 7 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov vo vyrovnanom konaní môže správca dane uplatňovať daňové pohľadávky, ktoré sa považujú za vzniknuté pred povolením vyrovnanania, aj bez predchádzajúceho vyrubenia. To platí aj na daňové pohľadávky, ktoré vzniknú na základe daňovej kontroly (§ 15 ods. 14) vykonanej po povolení vyrovnanania. Podľa odseku 8 u vedeného zákona po vyhlásení konkurzu alebo povolení vyrovnanania správca dane prihlási daňové pohľadávky podľa odsekov 1, 3, 6 a 7 spôsobom a v lehote ustanovenej v osobitnom zákone. Týmto zákonom je zákon o konkurze a vyrovnaní.

Citované ustanovenie určuje, ktoré daňové pohľadávky je možné uplatniť vo vyrovnanom konaní. Toto ustanovenie je však potrebné aplikovať v spojení s ustanovením § 95 ods. 1 a ods. 3 písm. b/ uvedeného zákona, z ktorého vyplýva, ktoré sankcie možno považovať pre účely vyrovnacieho konania za daňovú pohľadávku, ako aj daňovú pohľadávku, vzniknutú pred jeho povolením.

Podľa § 95 ods. 1 zákona č. 95/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, na účely konkurzného a vyrovnacieho konania sa pokuty, penále, úroky a dane (ďalej len sankcia) považujú za daňovú pohľadávku len vtedy, ak mohli byť správcom dane vyrubené do vyhlásenia konkurzu alebo povolenia vyrovnanania.

Podľa odseku 3 písm. b/ zákona sa za daňové pohľadávky, vzniknuté pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnanania považujú pri sankciách daňové pohľadávky, ktoré správca dane podľa osobitných zákonov vyrubil do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia vyrovnanania, ak sankcia nebola do vyhlásenia konkurzu alebo povolenia vyrovnanania vyrubená a ak osobitný zákon ustanovuje jej najvyššiu prípustnú výšku, považuje sa za daňovú pohľadávku jej najviac polovica jej najvyššej prípustnej výšky.

Pohľadávka, ktorej určenie pravosti je predmetom konania, pozostáva podľa žalobcu zo sankčného úroku za nesplnenie daňových povinností, týkajúcich sa dane z pridanej hodnoty v sume 770 264,-- Sk, dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných pôžitkov v sume 161 875,-- Sk a cestnej dane v sume 8 142,-- Sk.

Z citovaných ustanovení § 95 ods. 1 a ods. 3 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov vo väzbe na ustanovenie ods. 7 uvedeného zákona vyplýva, že pohľadávky žalobcu, ktorými sú sankcie za nesplnenie daňových povinností, nemožno považovať pre účely vyrovnacieho konania za daňové pohľadávky, vzniknuté pred povolením vyrovnania, pretože pri sankciách zákon vyžaduje ich vyrubenie do vyhlásenia konkurzu alebo povolenia vyrovnania, pričom k vyrubeniu predmetných sankcií žalobcom došlo až po povolení vyrovnania.

Súd prvého stupňa tiež neskúmal splnenie predpokladov pre možnosť vyrubenia časti predmetných sankcií vzhľadom na ustanovenie § 35b ods. 2 uvedeného zákona, ktorý ohraničuje možnosť správcu dane vyrubiť sankcie dňom platby, prípadne existenciou obdobných skutočností, ku ktorým však v danom prípade nedošlo.

Odvolačný súd preto napadnuté rozhodnutie podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 2 O.s.p.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému účelne vynaložené trovy konania vo výške 22 334,-- Sk (odmena advokáta žalovaného za 2 úkony právnej služby v konaní pred súdom prvého stupňa podľa § 11 ods.1, § 14 ods. 1 písm. a/, d/, § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., súdny poplatok za odvolanie vo výške 10 000,-- Sk, odmena advokáta žalovaného za dva úkony právnej služby v konaní pred odvolacím súdom podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/, d/, cestovné vo výške 1 585,58 Sk podľa § 15 písm. a/, náhrada za stratu času vo výške 4 446,40 Sk podľa § 17 ods. 1 uvedenej vyhlášky.

Odvolačný súd neakceptoval žalovaným požadovanú výšku odmeny jeho právneho zástupcu, uplatnenú s poukazom na ustanovenie § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., pretože

z hľadiska určenia výšky súdneho poplatku ako aj tarifnej odmeny sa jedná o určovací spor, tarifná odmena sa preto posudzuje podľa § 11 ods. 1 uvedenej vyhlášky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 25. septembra 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu